

TUJE PESMI V SLOVENSKI BESEDI

Ureja Janez Menart

Pred kratkim se je obrnil name neki znanec in me vprašal: »Ti boš gotovo vedel, kdo je prevedel Keatsovo »Odo grški žari«, in kje bi prevod lahko dobil?« Pesem je potreboval za citat v neki knjigi, ki jo je prevajal. Ko sem mu povedal, da prevoda ni, da ga Slovenci pač nimamo, me je debelo pogledal, kot da mi ne verjame in kako je to sploh mogoče, potem pa me nekako zbegano vprašal: »Ja, kaj bom pa zdaj?«

Ne vem, sem mu rekel; če citata ne moreš izpustiti, ga pač prevedi v prozi.

»Ja, pa to potem ne bo zvenelo tako kot v originalu . . .«

Ja, pač ne bo; če ni, še vojska ne vzame; tako hitro ti tega ne bo nihče naredil . . . In kaj drugega naj bi mu rekel?

Ob takih in podobnih priložnostih, ki jih ni tako malo, se šele otipljivo pokaže, kako potrebno je, da ima vsak kulturni narod v svojem jeziku — poleg drugega, seveda — tudi vsaj tista ključna pesniška dela svetovne književnosti, ki so toliko znana, da prehajajo v splošno zavest. Mednja sodi tudi vsaj kakih pet pesmi, predvsem ód, angleškega romantičnega pesnika Johna Keatsa (1795—1821), ki ga Slovenci, žal, skoraj ne poznamo: vse do povojnih let ni izšel pri nas noben prevod iz njegovega bogatega in lepega pesniškega ustvarjanja, pa tudi nobene razprave o njem ni bilo zaslediti.

Šele leta 1949 je Božidar Pahor kot prvi med nami v prispevku o angleški romantiki zapisal nekaj stavkov o Keatsovem življenju in delu ter objavil slovenski prevod njegove ode »Jeseni«. Naslednji novi prevodi so se pojavili šele leta 1977 v 2. knjigi Kosove »Antologije svetovne književnosti«; tam je Venko Taufer objavil prevod soneta »Kadar me je strah«, Andrej Arko pa »Odo slavcu« in balado »La belle dame sans merci«.

S pričujočo objavo dobivamo v slovenščini poleg drugih Keatsovih pesmi vsaj še dva tri najnujnejše naslove iz njegovega opusa. In tako poslej nikomur, ki bi ga kdo vprašal, tako kot je še pred kratkim moj znanec mene, ne bo treba biti več v zadregi, temveč mu bo lahko s prijetnim občutkom navedel to številko »Sodobnosti«. Le tako, z delom, se stvari pomikajo naprej.

J. M.